Ч. 228 | Недѣля 22 (10) жовтня 1893. | Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма принимають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціѣ неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

До ситуацѣ парляментарнои.

Проголошеня трохъ великихъ клюбôвъ парляментарныхъ змѣнили запутану и дуже напружену доси ситуацію бодай о стôлько, що найбôльше занепокоєна сполучена лѣвиця нѣмецка вôдотхнула спокôйнѣйше и ѣй стало такъ легко, якъ колибъ ѣй спавъ тяжкій камѣнь зъ серця. Головный орґанъ тои лѣвицѣ, N. fr. Presse вказує нинѣ зъ трiюмфомъ на то, що утворила ся давно ожидана бôльшость парляментарна, хоч утворила ся не на то, щобы пôдпирати правительство лишь щобы ставити єму опозицію и то въ найважнѣйшôй змѣнѣ, яку коли небудь робила політика ґр. Таффого. Колибъ то не було въ Австріи — каже згадана ґазета, то виновники тои політики уступили бы зъ поля и зробили бы мѣсце иншимъ оглянднѣйшимъ, але що то въ Австріи, то рѣчь певна, що ґр. Таффе не буде робити собѣ нѣчого зъ тои опозиціѣ. Вѣсти зъ Будапешту, де ґр. Таффе перебувавъ на цѣсарскôмъ Дворѣ, не лишають сумнѣву, що портфейль ґр. Таффого не звязаный зъ судьбою реформы выборчои, але що также и партіи, котрі спротивились тôй реформѣ, не потребують побоювати ся розвязаня Рады державнои.

Въ кореспонденціи зъ Будапешту звертає N. fr. Presse дальше увагу на то, що Єго Вел. Цѣсарь принимавъ на авдієнціи міністра справъ заграничныхъ ґр. Кальнокого и ґр. Таффого, а передъ ними ще и президента Палаты посолôвъ бар. Хлюмецкого. Авдієнціи сего послѣдного приписує орґанъ лѣвицѣ велике значѣнє и каже, що вôнъ явивъ ся на цѣсарскôмъ Дворѣ длятого, що вôнъ середъ такъ поважныхъ обставинъ, якѣ выкликало предложенє реформы выборчои, видить ся змушенымъ зложити президентуру и усунути ся зъ житя політичного. О самôмъ ходѣ авдієнціи не звѣстно нѣчого, але то рѣчь певна — каже N. fr. Presse — що бар. Хлюмецкій вышовъ вдоволеный зъ авдієнціѣ, що не зложить президентуры, а зъ того вносять, що вôнъ одержавъ зъ устъ Монарха приреченє, що правительство не буде форсувати реформы выборчои.

Отакъ представляє орґанъ лѣвицѣ ситуацію політичну собѣ и другимъ, тымчасомъ надôйшли нинѣ зъ Вѣдня просто противнѣ вѣсти. Має бути фактомъ, що въ справѣ реформы выборчои не узыскано у Є. Вел. Цѣсаря нѣякихъ концесій въ дусѣ звѣстныхъ вже ухвалъ тыхъ великихъ клюбôвъ парляментарныхъ. Въ наслѣдокъ того лѣвиця — кажуть — рѣшила ся голосувати противъ стану выимкового въ Празѣ, а вѣсти о евентуальнôмъ розвязаню Рады державнои выступають нинѣ сильнѣйше якъ коли небудь. Однѣ кажуть, що розвязанє наступить ажь за два мѣсяцѣ, другѣ знову, що вже въ понедѣлокъ слѣдуючого тыжня и що ґр. Таффе має вже до того уповажненє цѣсарске.

Magyar Ujsag оголосивъ — якъ каже — на пôдставѣ вѣродостойныхъ информацій, слѣдуючу характеристику парляментарнои ситуаціѣ въ Австріи: Наколи парляментъ вôдкине розпорядженє о выимковôмъ станѣ въ Празѣ, то буде розвязаный, до чого президентъ міністрôвъ ґр. Таффе має вже уповажненє. Ґр. Таффе має завсѣгды повне довѣрє Монарха. Проєктъ реформы выборчои повставъ въ наслѣдокъ напору публичного мнѣня и зô взгляду на интересъ державы, вымагаючій, щобы та справа вышла зъ иніціятивы правительства и щобы не вытворила ся така ситуація, яка була недавно въ Бельґіи. Очевидно, що правительство не має нѣчого противъ того, щобы партіи парляментарнѣ высказали свою думку и жадали змѣнъ правительственного проєкту. Єсть то неправдивою поголоскою, мовь бы Коло польске хотѣло засадничо выступати противъ кабінету также и въ иншихъ справахъ, яко партія опозиційна. Поляки руководили ся завсѣгды взглядами на интересъ державы и поможуть правительству до приняти розпоряджень выимковыхъ. Правительство має найлѣпшу охоту осягнути порозумѣнє якъ зъ Поляками такъ и зъ иншими партіями въ справѣ реформы выборчои. Впрочôмъ обавы высказанѣ що до наслѣдкôвъ тои реформы суть пересаднѣ.

Czas въ телеґрамѣ зъ Вѣдня представляє ситуацію політичну такъ: Зъ телеґрамôвъ и донесень артикулôвъ дневникарскихъ можна вытворити собѣ слѣдуючій образъ ситуаціѣ: Надѣя лѣвицѣ, що ѣй удасть ся повалити кабінетъ, скôнчила ся на нѣчômъ. N. fr. Presse каже, що Хлюмецкій ѣздивъ до Будапешту зъ намѣренємъ евентуального димісіонованя зô становища президента Палаты. Выходило бы зъ того, що Хлюмецкій представивъ Є. Вел. Цѣсареви погляды лѣвицѣ. Що Цѣсарь на то вôдповѣвъ, очевидно не звѣстно.

Зъ тону дневникôвъ лїберальныхъ выходить лишь то, що о кризѣ міністеріяльнôй нема нинѣ и бесѣды, що ґр. Таффе має повне довѣрє Цѣсаря, дальше, що парляментъ буде розвязаный въ случаю вôдкиненя розпоряджень выимковыхъ, наконець, що правительство готове пактувати зъ партіями въ справѣ евентуальнои змѣны проєкту реформы выборчои, хоч

---

1)

Циганьскѣ хрестины.

Весела споминка — Вол. Струпежницкого

Колибъ хто изъ моихъ знакомыхъ стрѣтивъ бувъ мене дня 20 серпня 1882 р., коли я черезъ Сміховъ ишовъ на дворецъ Заходнои зелѣзницѣ, то бувъ бы ся менѣ дуже дивувавъ. Я скинувъ бувъ зъ себе свою звычайну миролюбиву фізіономію, здôймивъ зъ себе одѣнє спокôйного мѣщанина, а поставивъ ся на стопу военну. Перевѣсивъ черезъ плече дубельтôвку системы Лєфушера, а зъ лѣвого боку висѣла стрѣлецка торба, въ котрôй зрадливо спочивало кôлько пороху и два кôльо шроту чекаючи догôднои до убійствъ нагоды. Настала была пора ловецка, а въ моѣй души выринали гадки о убійствахъ, котрыхъ жертвами мали стати птахи небеснѣ и звѣрѣ земнѣ. Зъ мене пристрастный мысливый и колибъ я такъ вже въ моѣй молодости не мавъ бувъ нагоды законнымъ способомъ заспокоити мою мысливску охоту, то зъ мене ставъсь бы бувъ хижный стрѣлець.

Вечеромъ того самого дня, коли сонце своимъ послѣднымъ промѣнемъ прощало ся зъ лѣсистыми полудневоческими сторонами и може на пôвъ годины ходу вôдъ мене позолотило на невеличкôмъ горбику вершки купки тополь, якъ колибъ ихъ хотѣло замѣнити въ громозводы, поступавъ я изъ стаціѣ раконицко-противиньскои зелѣзницѣ крутою польною дорогою до меты моеи подорожи. Воздухъ бувъ теплый и повенъ запаху, якій пускали зъ себе ростины. Околиця окружена сиными лѣсами сповитыми мрачною ослоною вкрывала ся поволи нôчнымъ одѣяломъ, утканымъ зъ сѣробѣлои мраки, що подôймала ся изъ ставôвъ и недалекои рѣки.

За малои пôвъ годины доходивъ я вже до теплои купки тополь, зъ котрыхъ вершкôвъ нôчный сумеркъ стеръ вже бувъ слабу позлôтку сонячного промѣня. На невеличкôмъ горбику посередъ тополь, розлогихъ липъ, та величезныхъ деревъ орѣховыхъ, що всѣ разомъ творять красный паркъ, cтоить замокъ, будынокъ изъ 17 столѣтя, зъ тыхъ часôвъ, въ котрыхъ будôвничѣ по найбôльшôй части дуже незручно наслѣдували подвôйнѣ италіяньскѣ дахи, выдумували чудацко покрученѣ та поломанѣ ґзимсы и покрывали вежѣ пукатыми дахами, до котрыхъ брали взôрцѣ зъ природы наслѣдуючи цибулю або перевернену горѣ хвостикомъ редьку. Я бы взагалѣ для схарактеризованои сеи поры будôвничои не-штуки назвавъ єѣ — часомъ цибуль и редьковъ.

И згаданый двоповерхій замокъ єсть вкрытый подвôйнымъ дахомъ а єго двѣ вежочки мають также цибулястѣ дахи. Паркъ єсть окруженый высокимъ муромъ, въ котрôмъ зъ переду єсть велика брама, а поза котрымъ бувъ досыть глубокій рôвъ, перемѣненый теперь на красный огородъ.

Отже тою брамою пустивъ ся я черезъ мôстъ до замку. Тутъ далось почути якесь скажене выте и зъ пôдъ склепленого пôдъѣзду выскочило до мене вôсѣмь псôвъ — чотири великѣ мысливѣ а чотири меншѣ гоньчѣ.... але ихъ злôсть перемѣнила ся заразъ въ радôсть. Они пôзнали въ менѣ старого знакомого и вже одень сперъ ся на мене лабами на плечѣ зъ заду а другій скочивъ на груди, такъ, що мало мене не перевернувъ. Два прочѣ великѣ псы скачуть на мене зъ бокôвъ, а чотири меншѣ лижуть мене по высокихъ холявахъ, бо не можуть высше дôстати.

Мавъ я дѣйстно немало роботы, закимъ оборонивъ ся вôдъ того лашеня ся псôвъ, котрыхъ прецѣ годѣ було копати ногами за ихъ такъ щирій привѣтъ.

Тымчасомъ роздавъ ся голосный смѣхъ, а зъ вôкна на передѣ замку роздавъ ся грôмкій приказуючій голосъ: Арґідъ, Беля, Шандоръ, Аттіля, Куруцъ; за тымъ понѣсъ ся свистъ — и я бувъ выратованый. Псы побѣгли скоками назадъ до замку а зъ вôкна роздавъ ся знову голосъ — трохи нѣбы насмѣшливый, трохи сердечный: „Добрый вечеръ, куме!“

— Добрый вечеръ, вуйку! — кажу и входжу у пôдъѣздъ, де мене стрѣчає хороша дѣвчина.

Не сподѣвай ся, любый читателю, опису якогось такъ званого ангельского зъявища, етеричного виду, нѣбы утканого зъ промѣня мѣсяця... нѣ, такѣ поетичнѣ зъявища бувають въ дѣйстности туберкулїчнѣ... Дѣвчина, що вышла менѣ на стрѣчу, була здоровенна и

правительство стоить завсѣгды при тôмъ, що обавы передъ реформою выборчою і зъ дусѣ правительственного проекту суть зовсѣмъ пересадни̂.

Теперь заходить пытане, чи лѣвиця згодить ся на розпоряджене выимкове въ Празѣ, чи нѣ. Єѣ поступоване залежить очевидно вôдъ того, якй надѣѣ робить она собѣ на будучнôсть. Наколи лѣвиця вôдкине розпорядженя, то буде се доказомъ, що она думае, що розвязане Палаты ѣй не зашкодить, а заразомъ и доказомъ, що стремить до насильного усуненя ґр. Тафоого. Коли же лѣвиця прийме то розпоряджене або полишить членамъ свободу голосованя, то доказъ, що на тôй дорозѣ узыскае щось лекше вôдъ Короны.

Супротивъ сихъ послѣднихъ здогадôвъ можна поставити наспѣвшу нинѣ вѣсть зъ Вѣдня, пôсля котрои всѣмъ вже стало звѣстно а навѣть повѣдомлено правительство, що лѣвиця буде голосувати противъ розпоряджень о станѣ выимковôмъ въ Празѣ. Коли та вѣсть покажесь правдива, можна майже напевно сказати, що Рада державна буде розвязана.

Мусимо занотувати ще одну цѣкаву вѣсть, яку подае вѣденьскій кореспондентъ Czas-у, котрый каже: „Що ініціяторомъ реформы выборчои єсть мін. Штайнбахъ, о тôмъ нѣхто не сумнѣвае ся, вôдъ коли въ розмовѣ зъ однымъ зъ найвиднѣйшихъ членôвъ Кола польского міністеръ скарбу дуже рѣшучо зазначивъ свою особисту солідарнôсть зъ проектомъ. Впрочôмъ хôдъ оногдашного засѣданя комісіѣ буджетовои, та ревнôсть, зъ якою всѣ партіи поборювали мін. Штайнбаха въ справѣ... соли для худобы, все то єсть наслѣдкомъ загального переконаня, що міністеръ скарбу стоить въ тѣснôй звязи зъ „реформою." Що до поголоскѣ о частковôй кризѣ въ кабінетѣ, спеціяльно же що до димісіѣ мін. Залеского, можу завѣрити, що міністеръ для Галичины зовсѣмъ не вносивъ доси просьбы о димісію".

Рада державна.

5. Засѣдане Палаты пословъ зъ дня 19 жовтня 1893.

По вôдчитаню интерпеляцій — мѣжь иншими и интерпеляціѣ молодоческои въ справѣ довгого держаня у вязници 70 молодыхъ людей зъ Праги — на внесене п. Пленера ухвалено нагле трактоване правительственныхъ предложень о державнôй запомозѣ для околиць потерпѣвшихъ вôдъ повени, а именно цѣсарского розпорядженя зъ дня 23 серпня въ справѣ державнои запомоги для залитыхъ околиць Галичины, Буковины и Тиролю.

По промовѣ справоздавця Катрайна пôдперъ предложене п. Крайньскій и Палата ухвалила ихъ.

Справоздавець Катрайнъ поставивъ вôдтакъ внесене, взвати правительство, щобы розслѣдило величину нужды въ декотрыхъ околицяхъ Чехіѣ и щобы предложило вôдповѣдни̂ проекты.

Пос. Тавше зробивъ закидъ, що не увзглядено браку пашѣ и щобы тому зарадити, порадивъ зробити такъ якъ въ Нѣмеччинѣ, т. є. помочи заразъ нещаснымъ провінціямъ. Бесѣдникъ просивъ міністра скарбу о лагôдну практику при опустахъ податковыхъ и дякувавъ міністрови торговлѣ за скору интервенцію въ справѣ тарифъ перевозовыхъ та внѣсъ, щобы для зарады недостачѣ въ Чехіи вставлено сейчасъ въ буджетъ вôдповѣдну суму, яко безпроцентову позычку.

Пос. Дикъ жалувавъ ся, що міністеръ скарбу дае запомогу ажь тогды, коли дотичну просьбу пôдопре начальникъ краю. Намѣстництво въ Празѣ думае мабуть, що нужды въ Чехіи нема. — Пос. Лянґъ домагавъ ся здержаня всякихъ екзекуцій податковыхъ ажь до 1 падолиста 1894.

По промовѣ правительственного комісаря Буркгарда и пословъ Бравнгофа, Бенса и Вашатого ухвалено розпоряджене разомъ зô всѣма резолюціями. Такъ само ухвалено въ другôмъ и третôмъ читаню по короткôй розправѣ внесене пос. Вельовейского въ справѣ соли. Пôдъ конець засѣданя интерпелювавъ пос. Бянкіні въ справѣ вôдносинъ въ Дальмаціи.

Слѣдуюче засѣдане назначено на понедѣлокъ а на порядокъ дневный того засѣданя поставлено перше читане проекту реформы выборчои.

Переглядъ политичный.

Сполучена нѣмецка лѣвиця розôслала до часописей спростоване, зъ котрого выходить, що цѣль и хôдъ авдіенціѣ президента Палаты Хлюмецкого у Є. Вел. Цѣсаря въ Будапештѣ були представлени въ часописяхъ пôсля зовсѣмъ хибныхъ информацій, котри опирали ся по части на неправдивыхъ вѣстяхъ, по части же були самовôльными комбінаціями.

На пирѣ устроенôмъ медициньскою прасою въ честь лѣкарѣвъ российскои ескадры тоаствувавъ российскій лѣкарь Боткинъ на франдуско-российскій союзъ, называючи єго порукою мира и щастя. Париски̂ торжества въ честь российскихъ официрôвъ не вôдбули ся и безъ демонстрацій. Коли российски̂ официры вертали вчера зъ балю въ ратуши, стрѣливъ якійсь чоловѣкъ зъ револьвера помѣжь товпу, але не зранивъ нѣкого. Єго заразъ арештовано и вôнъ сказавъ, що єсть революційнымъ соціялістомъ. Друга демонстрація була знову въ части мѣста, званôй Рошшуаръ. Коли российски̂ офицеры туды переѣздили, обкидано ихъ зъ вôконъ российскими вôдозвами революційными и зô всѣхъ сторонъ кликано: Прочь зъ Россією.

Въ Амстердамъ вôдбула ся вчера передъ палатою королевои зъ причины заказу зборôвъ робôтничихъ велика демонстрація. Коли товпа робôтникôвъ стала кричати; „Прочь зъ королевою!", выступила жандармерія и стрѣливши до товпы убила четверо людей.

Новинки.

Львôвъ дня 21 жовтня.

— **Именованя.** Д-ръ Фердинандъ Левль именованый звычайнымъ професоромъ ґеоґрафіи на університетѣ въ Черновцяхъ.

— **Перенесеня.** Дирекція почтъ и телеґрафôвъ дозволила на замѣну мѣсць службовыхъ офіціялови почтовому Едм. Лердерверови у Львовѣ и асистентови почтовому Генр. Ляско въ Краковѣ на двôрци и перенесла асистента почтового Йос. Наймана въ Тернополя до Збаража.

— **Конкурсы.** Окружна Рада школьна въ Золочевѣ розписуе конкурсъ на посады учителѣвъ: въ Бѣлковцяхъ, Богутинѣ, Чижевѣ, Гутиску олескôмъ, Гукаловцяхъ, Очерянцѣ, Колтовѣ, Красносѣлцяхъ, Кропивнôй, Кудобинцяхъ, Луцѣ, Мегеневѣ, Манѣ, Пущи, Плѣснянахъ, Пôдлѣсю, Сервирахъ, Ушни, Зашковѣ, Жабини, Жуковѣ, дальше на посаду управителя въ Поморянахъ и на посады молодшихъ учителѣвъ: въ Гологорахъ, Оленъ, Олеську, Зборовѣ, Белзци, Фирлѣєвцѣ, Княжи, Кутахъ, Ожидовѣ, Пôдгôрцяхъ и Скварявѣ. Подання треба вносити до 15 лютого. — Выдѣлъ повѣтовый въ Городенцѣ розписуе конкурсъ на посаду лѣкаря окружного въ Чернелици зъ платнею 758 зр. Речинець вносити подання назначеный до 1 грудня. — Выдѣлъ повѣтовый въ Рогатинѣ розписавъ конкурсъ на посаду окружного писаря громадского въ осѣдкомъ въ Конкольникахъ. До

повныхъ формъ... зъ єѣ трохи опаленого лиця затѣненого широкимъ, соломянымъ капелюхомъ видко було, що она сталого характеру... ясный выразъ веселости и глубоке та чорне якъ єѣ волосе око зраджували палкôсть и поважну розвагу. Єѣ стать повна здоровля и силы та домашна одѣжь вказували на добробытъ и вкусъ.

— Куме! — повитала она мене, а за тымъ слѣдували два поцѣлунки въ єѣ свѣже личко, що такъ прошибли мое тѣло, якъ колибъ я выпивъ вôдъ разу спору склянку огнистого токаю. Тымчасомъ вышовъ и вуйко на пôдъѣздъ и такожь двѣчи мене поцѣлувавъ; ти̂ поцѣлунки вже зовсѣмъ не смакували такъ якъ токай, але за то були тымъ основнѣйши̂.

— Я покинувъ свои урядови̂ акты и протоколы та приходжу до васъ, вуйку, поволочити ся трохи за куропатвами — ставъ я поясновати причину моеи гостины, але вуйко не чувъ того, бо псы, ради̂ зъ того, що ихъ панъ обнявъ мене за шию, стали выти, якъ колибъ сказили ся.

За хвильку сидѣли мы вже въ ѣдальни, вуйко, єго донька Олена, и я, та розгрѣвали льокомотиву туземного житя знаменитою дининою.

Мôй вуйко, рітмайстеръ вôдъ гузарôвъ на пенсіи, єсть вже вôдъ многихъ лѣтъ вдôвцемъ, а хочь єму вже шѣсдесятый рôкъ, то вôнъ все таки держить ся здорово и добре. Єго здорове лице мае енерґічный выразъ, око у него огнисте, нôсъ загненый, лице опалене а вусы по войсковому пôдкрученѣ. Вôнъ зъ роду Чехъ але великій поклонникъ Мадярôвъ, бо проживъ многи̂ лѣта на Угорщинѣ.

Доказомъ єго любови для Мадярôвъ єсть добре якихъ сто крокôвъ довга а десять крокôвъ широка грядка перцюги, котра що року червонѣе ся на полудневôмъ фронтѣ замкового огорода — и пивниця, въ котрôй въ дубовыхъ бодняхъ изъ Слявоніѣ спочиваютъ огнисти̂ роды угорскихъ винъ.

А коли вуйко при якôй гостинѣ выпустить тыхъ угорскихъ чортôвъ зъ ихъ дубовыхъ сховкôвъ, то звычайно гостѣ на другій день сами̂ не знають, що вуйкови̂ конѣ вôдвезли ночею якъ глухи̂ пнѣ до ихъ мало тымъ втѣшеныхъ родинъ.

Мы сидѣли при вечери, коли вуйкôвъ стрѣлець заповѣвъ нового гостя — панъ-отця зъ поблизького села Стражиця, котрый часто навѣдуесь до свого покровителя. Вуйко єсть, бачите, покровителемъ стражицкои церкви, а що й мае право презенты, то надавъ парохію теперѣшному священикови о. Мальчицкому для того, що вôнъ изъ всѣхъ убѣгаючихъ ся выдававъ ся єму найлагôднѣйшимъ, и вôнъ не обманувъ ся.

О. Мальчицкій то взорець вѣчно усмѣхненого, лагôдного чоловѣколюбця; ба, вôнъ смѣе ся тымъ бôльше, чимъ бôльше єго овечки скачуть. Вуйко дуже любить того усмѣхненого панъ-отця и зъ любови для него казавъ покрыти Стражицку церкву новымъ дахомъ, а вежу побити бляхою, купивъ нови̂ орґаны а Пречистôй Дѣвѣ въ головнôмъ престолѣ справивъ двѣ нови̂ шовкови̂ суднѣ — хочь менѣ все таки видить ся, що вôнъ мимо того безбожникъ.

Око усмѣхненого панъ-отця, вправне въ розслѣджуваню людскои натуры, вышукало скоро въ серци вуйка ту невѣру, але слузѣ Божому не стояло то на перешкодѣ поважати свого покровителя.... Священикови досыть, коли вôнъ знае, що єго покровитель справляе не лишь суднѣ для образа Пречистои Дѣвы въ церквѣ, але й приодѣвае всѣхъ бѣдныхъ людей въ околици и зъ свого повного шпихлѣря годуе радо тыхъ, котрымъ збôжа не стало — вôнъ буде єго такожь й за то цѣнити та поважати.

— Я навѣдувавъ ся якъ разъ до моихъ новыхъ громадянъ, до циганôвъ — розповѣдавъ намъ панъ-отець — що поставили собѣ шатро середъ лѣса пана рітмайстра и де имъ кôлька днѣвъ тому назадъ народивъ ся хлопчина — дуже милый, чорноокій хробачокъ, зъ такимъ чорнымъ волосемъ, якъ колибъ єму хтось залѣпивъ головку шкôркою зъ кертицѣ. Маю надѣю, що незадового будемо въ нашôй громадѣ обходити хрестины малого циганятка.

Вуйко и Олена споглянули на мене и бухнули сердечнымъ смѣхомъ. Панъ-отцеви впало то такъ въ очи, що вôнъ выдививъ ся допытливо на мене.. Рôвночасно и Олена докинула глумливо: „То може знову пôдешь за кума?"

— Якъ то, то вы може держали вже коли до хресту яке циганятко? — спытавъ панъ-отець.

сего округа належить 7 громадъ. Платня 350 зр. рôчно. Подана вносити до 15 падолиста. — Окружна Рада шкôльна въ Бродахъ розписує конкурсъ на посады учителѣвъ: въ Бѣлявцяхъ, Берлинѣ, Литовищи, Накваши, Каменцѣ, Красôвщинѣ, Шмировѣ, Клекотовѣ, Черници, Увинѣ; дальше на посады двохъ старшихъ учительокъ при женьскôй школѣ въ Бродахъ и на посады молодшихъ учителѣвъ: въ Тростянци великôмъ, Пониковици, Топоровѣ и Лопатинѣ. Подання треба вносити до 20 падолиста.

— **На одну стіпендію фундаціѣ Иліѣ и Розаліѣ Горецкихъ**, рôчныхъ 110 зр., розписує выдѣлъ краєвый конкурсъ зъ речинцемъ до 15 падолиста. Ся стіпендія призначена для ученикôвъ, що ходять до школъ публичныхъ въ рускôй части Галичины. Першеньство мають сироты по священикахъ греко кат. обряду львôвскои архидіецезіи, а если бы такихъ не було, сыны убогихъ родичѣвъ свѣтскихъ греко-кат. обряду зъ тои-жь діецезіѣ. Право надавати стіпендіѣ служить греко кат. консисторіи митрополичôй у Львовѣ, однакожь зъ застереженємъ затвердження Намѣстництвомъ.

— **Нові округи санітарні въ Галичинѣ.** На основѣ закона зъ дня 2 лютого 1891 р. ухваливъ Выдѣлъ краєвый въ порозумѣню зъ Намѣстництвомъ утворити въ роцѣ 1893 отсѣ дальшѣ округи санітарнѣ зъ такими додатками на объѣздки: въ повѣтѣ бобрецкôмъ въ Бориничахъ 20 зр.; въ брôдскôмъ повѣтѣ: въ Щуровичахъ 400 зр, въ Топоровѣ 300 зр., въ повѣтѣ добромильскôмъ: въ Рыботичахъ 250 зр., въ Коростенку 290 зр; въ повѣтѣ долиньскôмъ: въ Велдѣжи 400 зр, Рожнѣтовѣ 400 зр.; въ повѣтѣ городецкôмъ въ Яновѣ 270 зр.; въ повѣтѣ городеньскôмъ: въ Чернелици 250 зр, Обертинѣ 560 зр; въ повѣтѣ лѣськôмъ: въ Лютовискахъ 400 зр.; въ повѣтѣ перемыскôмъ въ Медицѣ 300 зр; въ повѣтѣ равскôмъ въ Любичи 200 зр.; въ повѣтѣ сянôцкôмъ въ Ясеискахъ 260 зр.; въ повѣтѣ сокальскôмъ въ Тартаковѣ 273 зр.; въ повѣтѣ староміскôмъ въ Старôй соли 264 зр; въ повѣтѣ стрыйскôмъ въ Сколѣмъ 400 зр.; въ повѣтѣ тарнобжеcкôмъ въ Ґрембовѣ 300 зр. и въ повѣтѣ дрогобицкôмъ: въ Пôдбужи 395 зр. и въ Схôдници 400 зр. Платню лѣкарѣвъ окружныхъ установлюють выдѣлы повѣтовѣ. После § 11 закона платня лѣкаря окружного не може бути низшою якъ 500 зр.

— **Змѣна власности.** Маєтнôсть Береги въ лѣськôмъ повѣтѣ купивъ вôдъ братôвъ Кеновъ п. Ант. Поглодовскій. Ся маєтнôсть обôймає 6600 морґôвъ простору.

— **На будову руского театру зложили:** Зъ приватныхъ пушокъ: въ домѣ о. Ив. Чапельского у Львовѣ 2 зр. 80 кр., и въ домѣ о. Евгенія Гошовского у Львовѣ 6 зр. 20 кр., Вп. п. Ярославъ Ильницкій адъюнктъ судовый въ Бродôвъ 22 зр. (на се зложили: ґр. Россоцкій 5 зр., п. Гаргуляньскій 1 зр., п. Калиновскій 1 зр., п. Кароль Шаєръ радный мѣста Львова 10 зр. а дрôбными датками 5 зр); п. Мих. Гуза ц. к. нотарь въ Тяжковицяхъ 4 зр. 40 кр.; о. Мих. Ладижаньскій зъ Берески 1 зр. — Дальше надôславъ п. Т. Решетиловичь, пôдофіциръ 11 полку уланôвъ въ Ярославѣ, 3 зр. 85 кр, зôбраныхъ на хрестинахъ у п. Кароля Веселого. Зложились пп.: В. Шалявмоаъ и Т. Решетиловичь по 1 зр., маленька Чешка Веселі 20 кр., Кар. Веселі, Ив. Рубешь и Е. Гімлеръ 1·65 зр. При тôмъ шлють вынеше названі Чехи щирі желаня якъ найскоршого довершеня дѣла, щобы нашъ народный театръ мôгъ станути въ якъ найскоршôмъ часѣ зарôвно величаво якъ ческе Divadlo.

— **Жидôвскій дотепъ.** Кагалъ одного мѣсточка, положеного въ захôднôй Галичинѣ, удавъ ся тому мѣсяць до одного богатого жида у Вѣдни, що має копальнѣ угля, зъ просьбою, щобы дарувавъ ихъ божници угля, бо громада жидôвска не має грошей на дрова и вѣрні молять ся въ божници та зубами цокають въ зимна. Богачь вôдповѣвъ, що дармо не дасть угля, але якъ для „братôвъ“ продасть за половину цѣны. Кагалъ подякувавъ добродѣєви сердечно и замовивъ десять ваґонôвъ угля, котрі заразъ прийшли. Тогды жиды выладували пять ваґонôвъ, а пять звернули назадъ богачеви зъ письмомъ: „Дякуємо за даровану половину. Намъ бôльше не треба.“

— **Американьска правда.** Зъ часописей американьскихъ, що прийшли до насъ послѣдными днями, выймаємо кôлька новинокъ „правдивыхъ.“ Дръ К. Брідъ въ Оранжъ вывчивъ чотиря дуже великі дикі гуси такъ спритно, що они теперь тягнуть єму повôзъ, до котрого перше запрягавъ пару коней. Повôзъ той дуже людямъ подобавъ ся, але чей той докторъ не ѣздить гусьми до своихъ хорыхъ. — Джонъ Гансонъ Ґреґъ въ Денвіль має тôлько 37 лѣтъ, а вже важить 917 фунтôвъ. Въ р. 1858 одержавъ вôнъ нагороду 1000 долярôвъ, бо бувъ найтяжшою въ свѣтѣ дитиною. Жѣнка єго важить лише 70 фунтôвъ. — Тому кôлька днѣвъ въ мѣстѣ Pawtucket була страшна буря и падавъ градъ великій, якъ качі яйца. То ще не диво, але дѣло въ тôмъ, що одна жѣнка розбила таку кулю градову, а зъ кулѣ выскочила жива жаба. По американьски брешуть!

Штука, наука и література.

— **Гостина руского театру у Львовѣ.** По дволѣтнôй розлуцѣ зъ Львовянами, загостивъ знову до Львова нашъ рускій народный театръ, довго дожиданый милый гôсть. Не треба й говорити, що якъ львôвска, такъ и околична публика повитала радо ту единоку нашу институцію, що приняла ся плекати питому штуку и нею освѣдомляти круги суспôльности. Се важна задача, а люде, що приймили ся єѣ, посвятили себе не карієрѣ або выгôдному житю, але станули на ту дорогу, на котрôй стрѣчає ся хиба терне. Культурні народы, що зумѣли выдвигнутись по надъ звычайный рôвень освѣты, зрозумѣли вагу, значѣне и вплывъ такихъ институцій. Повсюды у нихъ пышають ся величнѣ святинѣ Мельпомены, — бо тамъ, въ тыхъ святинахъ зберегає ся свое слово, розвиває ся своя штука, зароджує ся почуте добра и красы, — але ся свѣтло, що благодатною и животворною струєю огортає и найгôршого чоловѣка. Мы жь ще не маємо такои святинѣ, наша муза мусить тулити ся въ комôрцôмъ.... Мы ще немôчні, а немôчні тымъ, що не вмѣємо пôзнати и зрозумѣти самыхъ себе! Не ходить о те, що мы ще не поставили великои камяннои будовы — згодомъ и до сего прийдемо, — але въ першу треба намъ подбати, щобы мы змогли удержати и довести до розвитку то, що лишили намъ батьки нашѣ, здобуваючи тяженькимъ трудомъ. Одна зъ найстаршихъ и найноважнѣйшихъ институцій нашихъ — рускій народный театръ — повинна передовсѣмъ звернути на себе увагу нашои суспôльности. Суспôльнôсть не смѣє лишати єѣ судьбѣ, але мусить щиро заопѣкуватись нею, если хоче, щобы свѣтъ не напятнувавъ єѣ непôдхлѣбнымъ пятномъ — байдужности. Рускій народный театръ, перейшовши санацію завдяки „Рускôй Бесѣдѣ“, стоить сегодня на высотѣ свого званя. Репертуаръ выказує самі нові драматичні творы найвызначнѣйшихъ руско-украиньскихъ писателѣвъ, а артисты — люде способні и щиро вôддані своѣй задачи.

Передчера давъ рускій театръ першу выставу: оперу Артимовского: З а п о р о ж е ц ь з а Д у н а є м ъ. Ся штука загально знана и певно длятого не зôбрало ся въ сали тôлько гостей, якъ бы можна сподѣвати ся. Але хто прийшовъ, той не пожалувавъ труду. П Кунцевичь гравъ и спѣвавъ ролю козака Ивана знаменито, зъ чуємъ и зрозумѣнємъ. Взагалѣ се першорядна сила въ театрѣ. Паиѣ Лопатиньска и п а Фіцнерôвна — се двѣ вызначні силы спѣвучі, у котрыхъ голосъ незвычайно дзвôнкій, милый и высокій и котрі зъ сценою вже добре обôзнані. Вчера справедливо заслужили они собѣ на оплески, котрыхъ публика имъ не жалувала, бо спѣвали обѣ дуже добре. П Ольховый, теноръ, спѣвавъ партію Андрея. У него матеріялъ голосовый дуже гарный, лише розумѣє ся не вправленый ще вôдповѣдно, бо и Ольховыи сила нова и молода. Становить вôнъ великій набутокъ для театру. При помочи ще инншихъ дѣєвыхъ особъ, що свои ролѣ повыконували зовсѣмъ безнаганно, выпала взагалѣ вчерашна выстава на повне вдоволене публики.

— Сѣмнацять лѣтъ тому назадъ, — вôдповѣвъ я — але менѣ було тогды шѣснацять лѣтъ.

— Тому то й не называємо єго инакше якъ лишь кумомъ.

— Я державъ до хресту циганятко — розповѣдавъ я панъ-отцеви — котрому церковь надала имя Марія, а циганы охрестили єго по своему и назвали Веверіца, бо якъ разъ тогды, коли несли дитину до хресту, перебѣгла виверка черезъ дорогу въ лѣсѣ. Впрочôмъ я тои дитины вôдъ того часу бôльше не видѣвъ, зъ неѣ выросла вже може хороша дѣвчина.

— Теперь бы ты може вже й не спôзнавъ похрестницѣ — вôдозвалась Олена.

— Ой, чому бы нѣ? Надавъ ѣй тогды на памятку польского таляра, выбитого за панованя Фридриха Августа, на котрôмъ казавъ я вырѣзати имя Марія и день та рôкъ єѣ уродженя. Вôдъ того часу, кôлько разôвъ зôйду ся де зъ циганами, то перешукую грошѣ, які циганки носять у заплѣткахъ въ волосю або въ намистахъ — хочь за то одного разу мало що не дôсталось менѣ ножемъ въ серце.

— Видко, що то якійсь циганъ бувъ заздрôстный, — сказавъ вуйко смѣючись.

— Такъ, такъ. Той невмытый не мôгъ розôбрати того въ своѣй головѣ, що за старыми монетами можна шукати такожь и въ косахъ та на шияхъ циганьскихъ дѣвчатъ и колибъ я тому розъяреному циганови бувъ лишь о одну хвилинку пôзнѣйше показавъ мôй револьверъ, бувъ бы мене пробивъ ножемъ, котрымъ звычайно обрѣзує лишь головы краденымъ гускамъ.

— Але циганы—розповѣдавъ я дальше—дали м нѣ тогды за то, що я пôшовъ въ кумы, цѣнный дарунокъ, старосвѣтску шаблю, на котрои срѣбнôй и красно выробленôй та въ огни позолоченôй похвѣ було вырѣзане имя „Ракочій Францъ“ и рôкъ 1694, а котру тѣ циганы або ихъ предки очевидно десь були украли.

— А котрои я тобѣ вже такъ давно завидую — запримѣтивъ вуйко и додавъ: „Завтра пôдемо на польоване, то й заглянемо притôмъ до циганôвъ.

— Отъ буде для тебе й добра нагода перешукати циганкамъ ихъ косы — сказала Олена насмѣваючись зъ мене, а панъ-отець лишь моргнувъ очима и усмѣхнувъ ся хитро та додавъ: И лебедині шиѣ. Отець Мальчицкій, то хитра штука, але я то кажу лишь єму на похвалу.

(Дальше буде).

Телеграмы.

Вѣдень 21 жовтня. Вѣденьска ґазета урядова оголосила розпорядженє міністерства справедливости о активованю суду повѣтового въ Яворжнѣ зъ днемъ 1 сѣчня 1894 р.

Петербургъ 21 жовтня. Царь зъ родиною вернувъ вже до Ґатчины.

Софія 21 жовтня. Послѣднои ночи упавъ тутъ великій снѣгъ и єсть обава, що настане перерва комункіаціѣ.

Тульонъ 21 жовтня. Въ честь россійскихъ морякôвъ бувъ даный пиръ на корабли „Госи“ на 600 особъ.

Тарентъ 21 жовтня. Пôдчасъ вôдъѣзду анґлійскои ескадры дано сальвы зъ пушокъ и гостей пращано зъ нечуванымъ ентузіязмомъ.

Лондонъ 21 жовтня. Коло Детроа въ державѣ Мічіґенъ въ Америцѣ наѣхали на себе два поѣзды зелѣзничі, въ наслѣдокъ чого згинуло богато людей. Доси выдобуто зъ пôдъ розбитыхъ поѣздôвъ 25 трупôвъ.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.